

СИЛАБУС

навчальної дисципліни (обов'язкова) **ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ В НЕВРОЛОГІЇ**

Обсяг освітнього компоненту (3 кредити/90 годин)

Освітня програма «Фізична реабілітація»
другого рівня вищої освіти

Спеціальність – 227 «Терапія та реабілітація»

Спеціалізація – 227.01 «Фізична терапія»

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Ковальова Ольга Володимирівна, зав. каф.
доцент, канд. мед. наук

Контактна інформація:

- номер телефону: (050)-4536458, 067-6182494;
- e-mail: kovaleva221562@gmail.com;
- Корпус № 7, кабінет 2.0

Час і місце проведення консультацій:

Доступність для консультацій: відповідно до навчального розкладу:
<http://surl.li/escir>

В період дистанційного навчання:

- відеоконференції на платформі Zoom (особиста або колективна) –
ідентифікатор 3411832146. Код доступу 111. Активне посилання:
(<http://surl.li/esciz>);

- дистанційна платформа Moodle: НУ «Запорізька політехніка»:
<http://surl.li/fdaxn>

Листування: kovaleva221562@gmail.com

Telegram або Viber: (050)-4536458

ОПИС КУРСУ

В умовах сьогодення, серед населення світу, неврологічні захворювання набувають не тільки медичну, а й соціально-психологічну значущість. За сучасними даними неврологічні розлади все частіше визнають як одну з основних причин інвалідності в усьому світі, а в Україні – четвертою з найпоширеніших причин смерті. З початком повномасштабної війни збільшилась кількість неврологічних захворювань, переважно посттравматичного генезу, та психічних розладів, що притаманні як цивільному населенню так і захисникам нашої країни. У зв'язку з цим, постає

необхідність у підготовці висококваліфікованих фахівців в сфері фізичної терапії для реабілітації пацієнтів неврологічного профілю.

Навчальна дисципліна «Фізична терапія в неврології» є невід'ємною складовою професійної підготовки майбутніх магістрів спеціальності «Терапія та реабілітація» і надає можливість студентам отримати знання про сучасні методики, критерії підбору та принципи поєднання засобів фізичної терапії, які використовують в клінічній практиці при реабілітації пацієнтів з різними порушеннями, травмами і захворюваннями з боку нервової системи.

Дисципліна «Фізична терапія в неврології» відноситься до обов'язкових компонентів освітньої програми підготовки магістрів спеціальності 227 «Терапія та реабілітація», спеціалізації 227.01 «Фізична терапія» та вивчається на першому курсі магістратури. Термін вивчення навчальної дисципліни складає один семестр.

Загальна кількість годин: 90 (3 кредити ECTS): 26 годин лекції, 12 – практичні, 52 години – самостійна робота, форма контролю – залік.

Основний зміст та структура навчальної дисципліни «Фізична терапія в неврології» полягає у вивченні та оволодінні методиками та засобами фізичної терапії, з метою відновлення, лікування та реабілітації хворих з різними захворюваннями неврологічного профілю.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета курсу полягає в формуванні у студентів цілісного уявлення про сучасні погляди на етіопатогенетичні особливості, клінічні прояви, тактику використання засобів фізичної терапії, шляхом оволодіння всіх необхідних компетентностей для реалізації діяльності фізичного терапевта в сфері неврології..

2. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність:

Здатність здійснювати професійну діяльність фізичного терапевта, розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної терапії.

загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

фахові компетентності:

СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).

СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії.

СКфт 01. Здатність розуміти клінічний та реабілітаційний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання і тактику лікування.

СКфт 03. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

СКфт 04. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.

очікувані програмні результати навчання:

ПРН 01. Застосовувати біопсихосоціальну модель обмежень життєдіяльності у професійній діяльності, аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

ПРН 02. Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.

ПРН 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

ПРН 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.

ПРН 07. Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії.

ПРН 09. Встановлювати цілі втручання.

ПРН 10. Створювати (планувати) програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану.

ПРН 11. Реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фізична терапія в неврології» основана на базових знаннях пов'язаних з анатомією та фізіологією людини, основами лікувального масажу, терапевтичними вправами, основними методиками застосування преформованих та природних лікувальних чинників з метою відновлення пацієнтів/клієнтів; має міждисциплінарний характер і безпосередній зв'язок з такими дисциплінами як «Професійна кінезіологія», «Ерготерапія (клінічне навчання)», «Функціональна та лабораторна діагностика», «Етика та деонтологія у фізичній терапії». Вивчення даної дисципліни дозволить вдосконалити та оволодіти необхідними загальними, фаховими спеціалізованими компетентностями та результатами навчання, передбаченими освітньою програмою підготовки магістрів в межах освітнього компоненту.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1. Діагностика та підбір засобів та методів фізичної терапії в залежності від анатомо-фізіологічних властивостей нервової системи		
1	Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи та їх значення при комплексному підборі засобів фізичної терапії. Основні засоби фізичної терапії в неврології.	Пр. р. № 1. «Комплексний підбір засобів фізичної терапії в неврології. Методика оцінювання глибоких рефлексів», (2 год.)
2	Інструментальні та неінструментальні методи дослідження в неврології (4 год.)	
3	Тема 2. Чутлива система та симптоми її ураження, (2 год.)	Пр. р. № 2. «Методика дослідження чутливості. Види і типи розладів чутливості. Проби на виявлення прихованих парезів. Методики оцінки спастичності», (2 год.)
4	Тема 3. Система моторики та її розлади, (2 год.)	
5	Тема 4. Кора головного мозку, спинний мозок та їх ураження, (2 год.)	Пр. р. № 3. «Постановка реабілітаційного діагнозу в категоріях МКФ. Формулювання цілей реабілітаційних втручань у SMART форматі», (2 год.)
6	Тема 5. Використання Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) та Міжнародної статистичної класифікації хвороб (МКХ) у хворих з порушеннями діяльності нервової системи, (2 год.)	
Змістовий модуль 2. Використання засобів фізичної терапії при захворюваннях і травмах центральної та периферичної нервової системи		
7	Тема 1. Поняття про гострі порушення мозкового кровообігу (ГПМК). Загальні рекомендації щодо фізичної терапії хворих з ГПМК, (2 год.)	Пр. р. № 4. «Відновлення пацієнтів з перенесеним ГПМК», (2 год.)

8	Тема 2. Фізична терапія при черепно-мозкових травмах (ЧМТ). Акубаротравма, (2 год.)	
9	Тема 3. Фізична терапія при пошкодженнях хребта та спинного мозку, (2 год.)	Пр. р. № 5. «Побудова комплексної програми фізичної терапії у хворих з ЧМТ. Позиціонування пацієнта при черепно-мозковій травмі», (2 год.)
10	Тема 4. Фізична терапія при невритах, (2 год.)	
11	Тема 5. Демієлінізуючі хвороби нервової системи, (2 год.)	Пр. р. № 6. «Техніки виконання методик фізичної терапії при пошкодженнях хребта та спинного мозку», (2 год.)
12	Тема 6. Фізична терапія після інфекційних захворювань нервової системи, (2 год.)	
13	Тема 7. Спадкові хвороби нервової системи, (2 год.)	

САМОСТІЙНА РОБОТА

В межах самостійної роботи студенти опрацьовують додаткові теоретичні матеріали та відпрацьовують практичні навички в межах тематики курсу.

№ з/п	Назва теми	Кінцеві терміни (тижні навчання)
1	2	3
1	Анатомо-фізіологічні особливості нервової системи та їх значення при комплексному підборі засобів фізичної терапії. Основні засоби фізичної терапії в неврології. Інструментальні та неінструментальні методи дослідження в неврології	1, 2
2	Чутлива система та симптоми її ураження	3
3	Система моторики та її розлади	4
4	Кора головного мозку, спинний мозок та їх ураження	5
5	Використання Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) та Міжнародної статистичної класифікації хвороб (МКХ) у хворих з порушеннями діяльності нервової системи	6
6	Поняття про гострі порушення мозкового кровообігу (ГПМК). Загальні рекомендації щодо фізичної терапії хворих з ГПМК.	7
7	Фізична терапія при черепно-мозкових травмах (ЧМТ). Акубаротравма	8

1	2	3
8	Фізична терапія при пошкодженнях хребта та спинного мозку	9
9	Фізична терапія при невритах	10
10	Демієлінізуючі хвороби нервової системи	11
11	Фізична терапія після інфекційних захворювань нервової системи	12
12	Спадкові хвороби нервової системи	13

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Фізична терапія в неврології» - <http://surl.li/fdaxn>
2. Практичні роботи - <http://surl.li/fdaxn>

Літературні джерела:

1. Нейробиологія розвитку і навчання: навчальний посібник / Ковальова А.А. та ін. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. 325 с. URL: <http://eir.zp.edu.ua/handle/123456789/9232> (дата звернення: 12.08.2023).
2. Сітовський А.М. Фізична терапія, ерготерапія при неврологічних дисфункціях: навч. посібн. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. 323 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20660/1/FR_NS_kurs%20ltsiy%20%28%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%BA%2006.22%29.pdf (дата звернення: 12.08.2023).
3. Неврологія: підручник / Григорова І.А. та ін. 3-є вид. переробл. та доп. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. 640 с.
4. Кальонова І.В., Богдановська Н.В. Реабілітаційна діагностика в неврології: навч. пос. для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія». Суми: Університетська книга, 2021. 178 с. URL: <file:///C:/Users/alusi/Downloads/521-003-1.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 10.07.2022).
2. Медичний портал KingMed.info. Книги. Фізіологія. URL: <http://kingmed.info/knigi/Fiziologia> (дата звернення: 15.08.2022).
3. Медичний портал KingMed.info. Книги. Неврологія. Режим доступу: <http://kingmed.info/knigi/Nevrologiya> (дата звернення: 15.08.2022).
4. Всесвітня організація охорони здоров'я Женева. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ. URL: <http://surl.li/erzyj> (дата звернення: 15.08.2022).

5. Світова федерація ерготерапевтів / World Federation of Occupational Therapists (WFOT). URL: <https://www.wfot.org/> (дата звернення: 15.08.2022).

Служби підтримки:

Система дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» (Система Moodle). URL: <https://moodle.zp.edu.ua/>;

Електронний Інституційний репозитарій Національного університету «Запорізька політехніка». URL: <http://eir.zp.edu.ua/>;

Інформаційні електронні ресурси наукової бібліотеки університету «Запорізька політехнік». URL: <http://library.zp.edu.ua/>.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль успішності діяльності студента з вивчення даної дисципліни поєднує в собі декілька різновидів контрольних заходів: поточний, рубіжний (модульний) та підсумковий контроль. Результати підсумкового контролю проставляються у залікову відомість.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. Оцінка підсумкового контролю визначається за двобальною шкалою «зараховано – не зараховано». Позитивною оцінкою є оцінка «зараховано».

Поточний контроль охоплює контрольні заходи, що відбуваються під час практичних занять (усні та письмові відповіді на контрольні питання практичного заняття, рівень засвоєння та володіння практичними навичками в межах навчального курсу), а також оцінювання результатів виконання самостійної роботи.

Рубіжний (модульний) контроль успішності в рамках дистанційного навчання проводиться у формі письмового та/або усного виконання ситуаційних завдань та демонстрації рівня володіння практичними навичками засвоєними протягом вивчення курсу. Модульний контроль є необхідним та обов'язковим елементом рейтингової технології освітнього процесу та проводиться у два етапи – в середині й наприкінці навчального семестру (*змістовний модуль 1 та змістовний модуль 2*).

Здобувач вищої освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо він не виконав щонайменше 60% обов'язкових видів робіт, що включають теоретичний та практичний рівень (виконання та захист практичних занять, виконання самостійної роботи).

Підсумковий контроль вивчення дисципліни здійснюється у вигляді семестрового заліку, під час якого засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі сумативної оцінки результатів отриманих за поточним та обома рубіжними контролями. Семестровий залік не передбачає обов'язкової присутності студентів на заліковому заході (заліковій контрольній роботі).

Результати підсумкового контролю у формі заліку виставляються протягом останнього тижня теоретичного навчання перед екзаменаційною сесією.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування та запізнення

Навчальна дисципліна направлена на отримання як теоретичних знань, так і практичних навичок й вмінь, які досягаються комплексною активною роботою студентів, як на лекціях так і при роботі на практичних заняттях, на яких отримуються бали до підсумкового контролю. У разі невідвідування лекції без поважної причини, необхідно додатково опрацювати навчальний матеріал шляхом підготовки усних відповідей за пропущеною темою заняття. Водночас, є неприпустимим невідвідування та невиконання практичних занять без поважної причини. Практичні заняття повинні бути у повному обсязі виконані та захищені відповідно до наведеного тематичного переліку. У випадку, якщо існує заборгованість щодо виконання та захисту практичних занять, позитивна оцінка не ставиться.

Академічна доброчесність

В нашому університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Кожен здобувач повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Національного університету «Запорізька політехніка», Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Запорізька політехніка» (URL: https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf; <https://zp.edu.ua/uploads/Statut-ZPNU.pdf>). Це означає, що всі здані роботи є результатом власної розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання не буде прийняте. Під час вивчення дисципліни студенти повинні дотримуватись основних принципів та цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Порушенням академічної доброчесності при вивченні навчальної дисципліни вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; формою академічного плагіату є самоплагіат, що полягає у відтворенні без посилання на джерело інформації власних раніше опублікованих текстів;
- фабрикація – фальсифікація результатів досліджень, посилян, або будь-яких інших даних, що стосуються освітнього процесу;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу;
- списування – використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна чи послуг

матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної вигоди в освітньому процесі.

Відповідно до Кодексу академічної доброчесності НУ «Запорізька політехніка», за порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до академічної відповідальності (зауваження, попередження, повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік, тощо), повторне проходження дисципліни, позбавлення академічної стипендії, відрахування із НУ «Запорізька політехніка».

Час відповіді викладача

Зазвичай на запит електронною поштою, в застосунках viber чи telegram надається відповідь протягом декількох хвили в період проведення консультації відповідно до вказаного графіку. Поза межами консультативного періоду, час відповіді складає до 48 годин.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle НУ «Запорізька політехніка». Посилання на курс «Фізична терапія в неврології»: <http://surl.li/fdaxn>

Також в межах дистанційного навчання необхідно мати встановлену програму для організації відеоконференцій «ZOOM».